

№ 20/1963.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om kommunala barnmorskor i land-
skapet Åland.

Rikets lag om kommunala barnmorskor (FFS 223/44) har innevarande år
ändrats genom lag av den 28 juni (FFS 350/63). Ändringen orsakas närmast
av en övergång till totallönesystem för barnmorskorna. I samband härmed
har också ett förenhetligande med statstjänstemännens lönesystem genom-
förts. Barnmorska skall enligt de nya stadgandena åtnjuta avlöning en-
ligt löneklass A 18 för barnmorska av högre löneklass och A 17 för barn-
morska av lägre löneklass, vartill kommer ålders-, dyrorts- och fjärr-
ortstillägg enligt för statens tjänstemän gällande bestämmelser. De
hittills gällande speciella bestämmelserna om semester och sjukledig-
het har upphävts, då det ansetts riktigast, att barnmorska såsom kommu-
nal tjänsteman underlyder den kommunala tjänstestadgan. Statsunderstö-
det för barnmorskas avlöning skall fortsättningsvis utgå med tre fjärde-
delar likväl beräknat på totallönen utan fjärrortstillägg, vilket er-
lägges helt ur statsmedel. De kommunala barnmorskornas rätt till pen-
sion har i vissa avseenden varit något sämre än statstjänstemännens.
Lagändringen omfattar även i detta avseende ändrade stadganden i syfte
att bringa pensionsrätten för barnmorskorna i överensstämmelse med stats
tjänstemännens.

Ovannämnda lagändring påkallar ändring av motsvarande stadganden i
landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala barnmorskor i land-
skapet Åland (21/45). Totallönesystemet införes i 10 §, senast ändrad
genom ÅFS 21/57. Stadgandena om semester och sjukledighet ingå i 12 och
13 §§, vilka enligt det ovan anförda borde upphävas. I riksdagen inför-
des under behandlingen av lagförslaget en ny paragraf i stället för den
tidigare 13 § i rikets lag. Det nya stadgandet reglerar tjänstens hand-
havande under den tid barnmorska deltagar i de obligatoriska repeti-
tionskurserna sålunda, att om i kommunen finnes flera barnmorskor, des-
sa äga vikariera för varandra. I landskapet har dock ingen kommun mer
än en barnmorska anställd, varför ett sådant stadgande för landskapets
del icke är behövligt.

Stadgandena om landskapsunderstöd för avlönande av barnmorskor ingår
i 14 §, som föreslås ändrad i överensstämmelse med rikets motsvarande
16 §. I sistnämnda lagrum har införts ett nytt moment (2 mom.) enligt
vilket understöd för avlönande av barnmorska, som på grund av minskat
invånarantal borde indragas, kan utgå under ytterligare ett år eller,

efter inrikesministeriets prövning, även för följande år. I landskapet förutsättes minst en barnmorska per kommun intill dess kommunens invånarantal överstiger 5.000 utom i Mariehamn, där antalet barnmorskor fastställles av landskapsstyrelsen efter medicinalstyrelsens hörande. Då det är osannolikt att invånarantalet i någon landskommun kommer att överstiga 5.000, kan indragning av barnmorsketjänst icke komma ifråga på landsbygden och i Mariehamn endast med landskapsstyrelsens medgivande, ifall framdeles två barnmorsketjänster inrättas därstädes. För landskapets del föreligger sålunda icke behov av något stadgande motsvarande ovannämnda moment i rikets lag.

Rikets lagändring träder i kraft den 1 augusti 1963. Då landskapslagen icke kan träda i kraft förrän på vintern 1964 men barnmorskorna i landskapet det oaktat enligt gällande lydelse av 10 § (ÅFS 21/57) äro berättigade till samma löneförmåner som barnmorskorna i riket räknat från den 1 augusti 1963, borde landskapslagen givas retroaktiv tillämpning från sagda dag.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunala barnmorskor i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut upphävas 12 och 13 §§ landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala barnmorskor i landskapet Åland (21/45) samt ändras 10, 14 och 15 §§ sagda lag, 10 § i dess lydelse av den 10 april 1957 (21/57) och 15 § i dess lydelse av den 8 augusti 1956 (38/56), såsom följer:

10 §.

Barnmorska, som enligt denna lag är anställd i kommuns tjänst, uppbär av kommunen grundlön och ålderstillägg samt eventuella dyrorts- och fjärrortstillägg till samma belopp, som i riket äro fastställda för motsvarande befattning.

För ålderstillägg äger kommunal barnmorska tillgodoräkna sig även den tid hon såsom utbildad barnmorska, sjuksköterska eller hälsosyster varit anställd av staten, landskapet, annan kommun, kommunal sammanslutning, bolag eller annan sammanslutning eller inrättning i tjänst, befattning eller arbete, som utgjort huvudsyssla.

14 §.

Kommun är berättigad att för kommunal barnmorska, som enligt denna lag är anställd i kommunens tjänst, i landskapsunderstöd uppbära tre

fjärdedelar av hennes avlöning enligt 10 § 1 mom. förutom fjärrorts-tillägg, vilket kommunen är berättigad att i dess helhet erhålla ur landskapsmedel.

Kommun, vars ekonomiska bärkraft är svag eller för vilken avlönande av barnmorska på grund av de geografiska förhållandena eller av annat skäl ställer sig särskilt betungande, må ur härför i landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat anvisade medel tilldelas extra landskapsunderstöd.

15 §.

Avgångsåldern för barnmorska, som är anställd enligt denna lag, är sextio år. Landskapsstyrelsen må, efter att hava hört den kommunala myndighet, som äger anställa barnmorska i kommunen, samt landskapsläkaren, medgiva kommunal barnmorska rätt att kvarstå i tjänst högst till sextiofem års ålder.

Kommunal barnmorska åtnjuter pension av landskapsmedel enligt samma grunder som innehavare av landskapets tjänst eller befattning. Som tjänstgöring, vilken berättigar till pension, räknas även den tid, som enligt 10 § 2 mom. beaktas i fråga om ålderstillägg.

Vad i denna paragraf är stadgat äger motsvarande tillämpning på barnmorska, som avses i 3 § 2 mom.

Denna lag tillämpas från den 1 augusti 1963.

Kommunal barnmorska, som var i tjänst den 1 augusti 1963, bibehålles vid den rätt till lön, naturaförmåner, semester och sjukledighet samt pension, som tillkom henne enligt tidigare gällande stadganden, om hon inom tre månader från denna lags utfärdande bevisligen meddelar hälsovårdsnämnden, att hon så önskar.

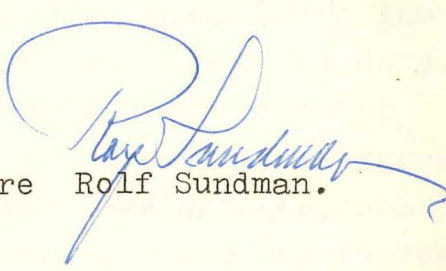
Mariehamn, den 28 augusti 1963.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman.